له فرض لمانځه وروسته او

دسهار او ماښام

أذكار

له حصن المسلم كتاب څخه

ژباړه او ترتیب

صحیح حدیث پښتو

د الله تعالی د ذکر[۱] فضيلت

الله تعالی فرمايي: {فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُواْ لِي وَلاَ تَكْفُرُونِ}[۲] ژباړه: نو تاسې ما ياد کړئ، زه به تاسې ياد کړم او زما شکر وکړئ او نا شکري مه کوئ

او فرمايي: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْراً كَثِيراً}[۳]،
ژباړه: ای مومنانو د الله تعالی ذکر کوئ، زيات ذکر.

او فرمايي: {وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيراً وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْراً عَظِيماً}[٤]

ژباړه: هغه سړي چې الله تعالی ډېر يادوي او هغه ښځې چې الله تعالی ډېر يادوي، د دوی لپاره الله تعالی ښنه او لوی اجر تيار کړی دی

او نبي ﷺ فرمايي: « د هغه سړي مثال چې د الله تعالی ذکر کوي او هغه چې يې نه کوي، داسې دی لکه ژوندی و مړ »[٥]

بل ځای فرمايي: «ايا زه تاسې ته ستاسې په اعمالو کې د غوره عمل خبر در نکړم، چې د الله تعالی پر وړاندې تر ټولو پاک دی، ستاسې درجې بلندوونکی دی او ستاسې لپاره، د سرو او سپينو زرو له خيراته غوره دی او له دې هم غوره دی

---

(۱) ذکر د عربی ژبې توری دی، په پښتو کې د ياد مانا ورکوي، عرب وايي: ذکره فلان: فلاني ياد کړ.

(۲) البقرة: ۱۵۲

(۳) الأحزاب: ٤١

(٤) الأحزاب: ۳٥

(٥) صحيح بخاري: ٦٤٠٧ او مسلم: ۷۷۹

چې تاسې د خپل دښمن سره مخامخ شئ؛ نو تاسې د هغوی څټونه ووهئ او هغوی ستاسې څټونه ووهي؟» هغوی وویل: ولې نه خبر راکړه، هغه وفرمایل: «د الله تعالی ذکر کول»[1]

او فرمایي: «څوک چې په یو مجلس کې کېناست او د الله تعالی ذکر یې په کې ونه کړ، نو پر ده به الله تعالی له پلوه د قیامت پر ورځ یو نقصان او کمی وي او څوک چې پر یو ځای څملاست او هلته یې د الله تعالی ذکر ونه کړ، نو پر ده به د الله تعالی له پلوه یو نقص او ملامتیا وي»[2]

---

(۱) سنن ترمذي: ۳۳۷۵، سنن ابن ماجه: ۱۲٤٦

(۲) ابو داود: ٤٨٦٤

له فرض لمانځه وروسته ذکر

۱- «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ»[۱] ژباړه: زه له الله تعالی څخه بښنه غواړم

درې ځله

۲- «اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلاَمُ، وَمِنْكَ السَّلاَمُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالْإِكْرَامِ»[۲]

ژباړه: یا الله تعالی ته له ټولو عیبونو څخه پاک یې، ستا له پلوه سلامتیا ده، ته د برکتونو خاوند یې، ای د لویي او عزت خاونده.

۳- «لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»[۳]، درې ځله

ژباړه: له الله تعالی پرته بل څوک د بندګی لایق نه شته، یواځې دی، شریک یې نه شته، د هغه لپاره پاچاهي ده، د هغه لپاره ثناء او د کمال صفتونه دي او هغه پر هر شي د قدرت خاوند دی.

۴- «اللهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الجَدُّ»[٤]

ژباړه: یا الله تعالی نه شته منع کوونکی د هغه څه چې تا ورکړی او نه شته ورکوونکی د هغه څه چې تا منع کړ او ستا په مقابل کې د هیڅ مرتبې خاوند ته هیڅ مرتبه ګټه نه

(۱) ابوداود: ۱٤۹٥ ترمذي: ۳٥٤٤

(۲) صحیح مسلم:٥۹۱

(۳) صحیح البخاري: شمیره ۸٤٤، صحیح مسلم: شمیره:٥۹۳

(٤) صحیح بخاري: ۲٥٥

رسـوي.

٥- «لَا إِلَـهَ إِلاَّ اللَّـهُ وَحْـدَهُ لاَ شَرِيـكَ لَـهُ، لَـهُ الْمُلْـكُ، وَلَـهُ الْحَمـدُ، وَهُـوَ عَـلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيـرٌ لاَ حَـوْلَ وَلاَ قُـوَّةَ إِلاَّ بِاللَّـهِ، لاَ إِلَـهَ إِلاَّ اللَّـهُ، وَلاَ نَعْبُـدُ إِلاَّ إِيَّـاهُ, لَـهُ النِّعْمَـةُ وَلَـهُ الْفَضْـلُ وَلَـهُ الثَّنَـاءُ الْحَسَـنُ، لَا إِلَـهَ إِلاَّ اللَّـهُ مُخْلِصِـينَ لَـهُ الدِّيـنَ وَلَـوْ كَـرِهَ الكَافِـرُونَ»[١]

ژبـاړه: لـه اللـه تعالـی پرتـه بـل څـوک د بندګـی لایـق نـه شـته، یواځـې دی، شریـک یـې نـه شـته، د هغـه لپـاره پاچاهـي ده، د هغـه لپـاره د کـمال صفتونـه دي او هغـه پـر هـر څـه قـادر دی، نـه شـته لـه بدیـو منـع کېـدل او نـه د نیکیـو قـوت مګـر د اللـه تعالـی پـه مرسـته دی، لـه اللـه تعالـی پرتـه بـل څـوک د بندګـی لایـق نـه شـته، مـوږ یواځـې د هغـه بندګـي کـوو، د هغـه لپـاره نعمتونـه دي، د هغـه لپـاره احسـانونه دي او د هغـه لپـاره ښایسـته ثنـاء او صفتونـه دي، لـه اللـه تعالـی پرتـه بـل څـوک د بندګـی لایـق نـه شـته، مـوږ د هغـه لپـاره پـه اخـلاص بندګـي کـوو، کـه څـه هـم کفـار یـې بـده ګڼـي.

٦- «سُـبْحَانَ اللَّـهِ وَالْحَمْـدُ اللَّـهِ، وَ اللَّـهُ أَكْـبَرُ» ۳۳ ځلـه او د سـلم ځـل پـوره کولـو لپـاره: لاَ إِلَـهَ إِلاَّ اللَّـهُ وَحْـدَهُ لاَ شَرِيـكَ لَـهُ، لَـهُ الْمُلْـكُ وَلَـهُ الْحَمْـدُ وَهُـوَ عَـلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيـرٌ»[٢]

ژبـاړه: اللـه تعالـی لـره پاکـي ده، اللـه تعالـی لـره ثنـاء ده، اللـه تعالـی ډېـر لـوی دی، لـه اللـه تعالـی پرتـه بـل څـوک د بندګـی

---

(١) صحيح مسلم: ٥٩٤

(٢) صحيح مسلم: ٥٩٧د صحيح مسلم په همدغه روايت کې ورسره دا خبره هم ده چې فرمايي: «چا چې دغه کلمې د هر لمانځه وروسته وويلې نو د هغه ټول ګناهونه به وبښل شي که څه هم د سمندر د زګ په اندازه هم وي»

لايق نه شته، يواځې دی، شريک يې نه شته، د هغه لپاره پاچاهي ده او د هغه لپاره ثناء ده او هغه پر هر څه قادر دی.

٧- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ {قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ} بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ {قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِن شَرِّ مَا خَلَقَ * وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ * وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ * وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ} بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ {قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ * مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ} [(١)] دا سورتونه به د هر فرض لمانځه څخه وروسته وايي

ژباړه: د الله تعالى په نوم شروع کوم چې زيات مهربان او تل رحم کوونکی دی، ته ووايه: دغه چې تاسې يې په اړه پوښتنه کوئ، الله تعالی دی، يو دی، الله تعالی چا ته محتاج نه دی او ټول مخلوق الله تعالی ته محتاج دی، نه له ده څوک زيږېدلی دی او نه دی له چا زيږېدلی دی او نه شته د هغه په څېر هيڅ څوک. د الله تعالی په نوم شروع کوم چې زيات مهربان او تل رحم کوونکی دی، ته ووايه: زه پناه نيسم د سبا په رب پورې* د شر د هر هغه څه څخه چې الله تعالی پيدا کړي دي* او د شپې له شر څخه کله چې تياره شي او د شر له هغو ښځو څخه چې په غوټو کې پوک وهونکې

(١) أبو داود:١٥٢٣ دغه حديث ترمذي پر ٢٩٠٣ شمېره، نسائي پر ١٣٣٥شمېره هم روايت کړی او دغو درې سورتونو ته معوذات هم وايي: وګوره فتح الباري: ٩/ ٦٢

دي* او د شر لـه حسـد کوونکـي څخـه کلـه چـې حسـد راښـکاره کـړي د اللـه تعالـی پـه نـوم شروع کـوم چـې زيـات مهربـان او تـل رحـم کوونکـی دی تـه ووايـه: زه پنـاه نيسـم پـه رب د خلکـو * چـې د خلکـو پاچـاه دی* د خلکـو معبـود دی* د شر د وسوسـې اچوونکـي څخـه چـې تښـتېدونکی دی* هغـه چـې د خلکـو پـه سـينو کـې وسوسـې اچـوي* دغـه وسوسـې اچوونکـي د پېريانـو او خلکـو څخـه دي.

٨- «{اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ وَلاَ يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ} لـه هـر لمانځـه وروسـته»[١]

ژبـاړه: اللـه تعالـی هغـه ذات دی چـې نـه شـته لايـق د بندګـی مګـر يواځـې همـدی دی، تـل ژونـدی دی، د ټولـو کائناتـو نظـام چلوونکـی دی، پـر ده پـرکالي او خـوب نـه راځـي، پـه اسـمانونو او ځمکـو کـې هـر څـه يواځـې د همـده دي، هغـه څـوک دی چـې د ده پـر وړانـدې سـپارش وکـړي؟! مګـر د ده پـه اجـازت، دی پـر هغـه څـه پوهېـږي چـې د دوی پـر وړانـدې او لـه دوی وروسـته دي او مخلـوق د ده تعالـی هيـڅ علـم نـه شي راګېرولـی، مګـر

(١) امام نسائي په عمل اليوم والليلة کې په ١٠٠شمېره راوړی په دغه حديث کې دا هم راغلي دي: «څوک چې ايت الکرسي له هر فرض لمانځه وروسته ووايي نو له جنت څخه به يواځې د مرګ له امله بند وي» دغه حديث ابن سني په ١٢١شمېره روايت کړی، الباني ورته په صحيح الجامع ٥-٣٣٩ کې صحيح ويلی ايت الکرسي د سورت بقره ٢٥٥ ايت دی

پر هغه څه چې دی تعالی یې وغواړي، د هغه تعالی کرسي له اسمانونو او ځمکې څخه پراخه ده، د دې دواړو -اسمان او ځمکې- ساتل هغه تعالی نه ستړی کوي.

۹- «لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»[۱] دا به د سهار او ماښام له لمانځه وروسته لس ځله وايي

ژباړه: له الله تعالی پرته بل څوک د بندګۍ لایق نه شته، یوازې دی، شریک یې نه شته، د هغه لپاره پاچاهي ده او د هغه لپاره ثناء ده، هغه ژوندي کول او مړه کول کوي او هغه پر هر څه قدرت لرونکی دی.

۱۰- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْماً نافِعاً، وَرِزْقاً طَيِّباً، وَعَمَلاً مُتَقَبَّلاً»[۲] د سهار لمانځه وروسته

ژباړه: یا الله زه له تا ګټوره پوهه، پاک رزق او قبول کړی شوی عمل غواړم.

---

(۱) سنن ترمذي: ۵- ۵۱۵

(۲) ابن ماجه: ۹۲۵

د سهار اذکار

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ، وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى مَنْ لاَ نَبِيَّ بَعْدَهُ (۱)

ژباړه: ټول د کمال صفتونه او ثناء يواځې الله تعالی لره ده او درود او سلام پر هغه نبي چې له هغه وروسته بل نبي نه شته

۱- أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيطَانِ الرَّجِيمِ {اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَاء وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ وَلاَ يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ} (۲)

ژباړه: زه په الله تعالی پورې له رټل شوي شيطان څخه پناه غواړم: الله تعالی هغه ذات دی چې نه شته لايق د بندګی مګر يواځې همدا دی، تل ژوندی دی، د ټولو کائناتو نظام چلوونکی دی، پر ده پرکالي او خوب نه راځي، په اسمانونو او

(۱) له انس رضي الله عنه مرفوع حديث روايت دی، رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايي: «دا چې زه د يو قوم سره کېنم چې د سهار له لمانځه څخه د لمر خاته پورې د الله تعالی ذکر کوي، دا ماته له دې غوره ده چې د اسماعيل عليه السلام له اولاد څخه څلور مريان ازاد کړم او دا چې زه د يو قوم سره کېنم چې د مازيګر له لمانځه څخه تر لمر پرېواته د الله تعالی ذکر کوي، دا راته له دې غوره ده چې څلور مريان ازاد کړم» دغه حديث ابو داود پر ۳٦٦۷ شمېره روايت کړی او الباني ورته صحيح ابو داود کې حسن ويلی دی

(۲) سورت بقره: ۲۵۵ حديث کې راځي: «چا چې ايت الکرسي سهار وويله نو تر ماښامه به له پېريانو څخه خوندي وي او چا چې ماښام وويله نو تر سهاره به تري خوندي وي» حديث حاکم روايت کړی ۱-٥٦۲ او الباني ورته په صحيح الترغيب والترهيب ۱-۲۷۳ کې صحيح ويلی او نسائي او طبراني ته يې د حديث نسبت کړی، ويلي يې دي د طبراني سند جيد دی

ځمکو کې هر څه يواځې د همده دي، هغه څوک دی چې د ده پر وړاندې سپارش وکړي؟! مګر د ده په اجازت، دی پر هغه څه پوهېږي چې د دوی پر وړاندې او له دوی وروسته دي او دوی -مخلوق- د ده تعالی هيڅ علم نه شي راګېرولی، مګر پر هغه څه چې دی -الله تعالی- يې وغواړي، د هغه کرسي له اسمانونو او ځمکې پراخه ده، د دې دواړو -اسمان او ځمکې- ساتل هغه تعالی نه ستړی کوي، هغه تعالی ډېر اوچت او ډېر لوی دی.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ {قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ* اللَّهُ الصَّمَدُ* لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ* وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ} بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ {قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ* مِن شَرِّ مَا خَلَقَ* وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ* وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ* وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ} بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ {قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ* مَلِكِ النَّاسِ* إِلَهِ النَّاسِ* مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ* الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ* مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ}(١)

درې ځله

ژباړه: د الله تعالی په نوم شروع کوم چې زيات مهربان او تل رحم کوونکی دی، ته ووايه: دغه چې تاسې يې په اړه پوښتنه کوئ، الله تعالی دی، يو دی، الله تعالی چا ته محتاج نه دی او ټول مخلوق الله تعالی ته محتاج دی، نه له ده څوک

(١) سنن أبي داود، ٥٠٨٢ «چا چې دا سورتونه درې ځله سهار او درې ځله بيګاه وويل نو له هر څه به ورته دا بسنه وکړي» حديث ترمذي هم په ٣٥٧٥ روايت کړی او الباني ورته صحيح ويلی

زيږيدلی دی او نه دی له چا زيږيدلی دی او نه شته د هغه په څير هيڅ څوک. د الله تعالی په نوم شروع کوم چې زيات مهربان او تل رحم کوونکی دی، ته ووايه: زه پناه نيسم د سبا په رب پورې ❋ د شر د هر هغه څه څخه چې الله تعالی پيدا کړی دی ❋ او د شر له شپې څخه کله چې تياره شي او د شر له هغو ښځو څخه چې په غوټو کې پوک وهونکې دي ❋ او د شر له حسد کوونکي څخه کله چې حسد راښکاره کړي. د الله تعالی په نوم شروع کوم چې زيات مهربان او تل رحم کوونکی دی ته ووايه: زه پناه نيسم په رب د خلکو ❋ چې د خلکو پاچاه دی ❋ د خلکو معبود دی ❋ د شر د وسوسې اچوونکي څخه چې تښتېدونکی دی ❋ هغه چې د خلکو په سينو کې وسوسې اچوي ❋ دغه وسوسې اچوونکي د پېريانو او خلکو څخه دي.

٣- «أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَخَيرَ مَا بَعْدَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ»[١]

ژباړه: پر مونږ سهار شو، پاچاهي ټوله الله تعالی لره ده، ټوله ثناء او د کمال صفتونه الله تعالی لره دي، له الله تعالی پرته بل څوک د بندګی لايق نه شته، يواځې دی، شريک يې

(١) صحيح مسلم:٢٧٢٣

نـه شـته، د هغـه لپـاره پاچاهـي ده، د هغـه لپـاره ثنـاء ده او هغـه پـر هرڅـه د قـدرت خاونـد دی، ای زمـا ربـه زه لـه تـا څخـه د هغه څـه خيـر غـواړم چې په دې ورځ کې دي او د هغه څه چې له دې وروسـته دي، زه پـه تـا پـورې د هغـه څـه لـه شر څخـه پنـاه غـواړم چـې پـه دې ورځ کـې دي او د هغـه څـه لـه شر څخه چې لـه دې وروسـته دي، ای ربـه زه پـه تـا پـورې د ناراسـتی او لـه بـد بـوډا والي پنـاه غـواړم، ای زمـا ربـه زه پـه تـا پـورې د اور لـه عذابـه او د قـبر لـه عذابـه پنـاه غـواړم.

۴- «اللَّهُـمَّ بِـكَ أَصْبَحْنَـا، وَبِـكَ أَمْسَـيْنَا، وَبِـكَ نَحْيَـا، وَبِـكَ نَمُـوتُ وَإِلَيْـكَ النُّشُـورُ»(۱)

ژبـاړه: يـا اللـه عزوجـل سـتا پـه حكـم، مرسـته او رحمـت مونـږ سـهار کـړ او سـتا پـه حكـم مونـږ بيـګاه کـړ، سـتا پـه حكـم ژونـدي کيـږو او سـتا پـه حكـم بـه مـرو او يواځـې تاتـه مـو درتلـل دي.

۵- «اللَّهُـمَّ أَنْـتَ رَبِّي لَا إِلَـهَ إِلاَّ أَنْـتَ، خَلَقْتَنِـي وَأَنَـا عَبْـدُكَ، وَأَنَـا عَـلَى عَهْـدِكَ وَوَعْـدِكَ مَـا اسْـتَطَعْتُ، أَعُـوذُ بِـكَ مِـنْ شَرِّ مَـا صَنَعْـتُ، أَبُـوءُ لَـكَ بِنِعْمَتِـكَ عَـلَيَّ، وَأَبُـوءُ بِذَنْبِـي فَاغْفِـرْ لِي فَإِنَّـهُ لاَ يَغْفِـرُ الذُّنـوبَ إِلاَّ أَنْـتَ»(۲)

ژبـاړه: يـا اللـه تعالـی تـه زمـا رب يـې، نـه شـته لايق د بندګـی مګـر يواځـې تـه يـې، تـا زه پيـدا کـړی يـم او زه سـتا بنـده يـم، زه سـتا پـه لـوظ او وعـده تـر خپـل توانـه ولاړ يـم، زه د هغـه بـدو عملونـو لـه شره پنـاه غـواړم چـې مـا کـړي دي، د هغـو نعمتونـو اقـرار کـوم

(۱) ترمذي:۳۳۹۱

(۲) صحيح بخاري:٦٣٠٦

چې تا پر ما کړي دي او هم د خپلې ګناه اعتراف او اقرار کوم، نو ماته ښښنه وکړه، ځکه له تا پرته بل هیڅوګ د ګناه ښښنه نه شي کولی.

٦- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ أُشْهِدُكَ، وَأُشْهِدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ، وَمَلاَئِكَتَكَ، وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ وَحْدَكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ، وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ» (١) څلور ځله

یا الله تعالی: پر ما سهار شو، زه تا ګواه کوم، ستا د عرش بارونکي ګواه کوم، ستا ملایکان او ستا ټول مخلوق ګواه کوم چې یواځې ته حق معبود یې، له تا پرته بل هیڅ حق معبود نه شته، ته یواځې یې، ستا سره شریک نه شته او پر دې دې ګواه کوم چې محمد ﷺ ستا بنده او پیغمبر دی.

٧- «اللَّهُمَّ مَا أَصْبَحَ بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ فَمِنْكَ وَحْدَكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ»(٢)

ژباړه: یا الله تعالی؛ پرما یا ستا له مخلوق څخه پر هیڅ یو تن کوم نعمت نه دی سبا کړی، مګر دغه نعمت یواځې ستا له پلوه دی، ستا سره هیڅ شریک نه شته، نو ستا لپاره د کمال صفتونه دي او ستا لپاره شکر دی.

---

(١) ابوداود: ٥٠٧١ په دغه حدیث کې دا هم دي: «چا چې دا دعاء سبا او یا بیګاه څلور ځله وویله نو الله تعالی به یې له اور څخه ازاد کړي» دا حدیث په ادب مفرد کې امام بخاري رحمه الله هم په ١٢٠١شمېره راوړی او نسائي په عمل الیوم واللیله کې په ٩ شمېره هم راوړی

(٢) ابوداود: ٥٠٧٥ په دغه حدیث کې دا هم راغلي دي: «چا چې دا دعاء په سهار کې وویله نو هغه د خپلې دغې ورځې شکر اداء کړ او چا چې ماښام وویله نو د دغې شپې شکر یې اداء کړ» امام نسائي رحمه الله په عمل الیوم واللیله کې په ٧ شمیره راوړی، ابن سني رحمه الله په ٤١ شمېره ابن حبان رحمه الله په موارد کې په ٢٣٦١ شمېره راوړی

۸- «اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ، وَالفَقْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ القَبْرِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ» (۱) درې ځله

ژباړه: يا الله تعالى؛ ما ته په خپل بدن کې روغتيا راکړې، ما ته په خپلو غوږونو کې روغتيا راکړې، ما ته په خپلو سترګو کې روغتيا راکړې، نه شته لايق د بندګۍ مګر يواځې ته يې، يا الله تعالى زه په تا پورې له کفر او فقر څخه پناه غواړم او زه په تا پورې د قبر له عذابه پناه غواړم، نه شته لايق د بندګۍ مګر يواځې ته يې.

۹- «حَسْبِيَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ عَلَيهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ»(۲) اووه ځله

زما لپاره الله تعالى بسنه کوي، نه شته لايق د بندګۍ مګر يواځې هغه دی، پر هغه زما توکل دی او هغه تعالى د لوی عرش خاوند دی.

۱۰- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ: فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي، وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي، وَآمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَينِ يَدَيَّ، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي،

---

(۱) مسند احمد ۲۰٤۳۰، عمل اليوم والليله ۲۲ ابن السني ٦۹ الادب المفرد ۷۰۱

(۲) ابوداود: ۵۰۸۱ «چا چې دا کلمې سهار او بيګاه اووه ځله وويلې نو الله تعالى به يې د دنيا او آخرت د هغه کار په اړه کافي شي چې دی فکرمند کړی دی»، دغه روايت ابن سني په ۷۱ مرفوع روايت کړی، زاد المعاد کې هم روايت شوی ۲-۳۷٦

وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي»[۱]

ژباړه: یا الله تعالی؛ زه په دنیا او آخرت کې له تا خوندي توب او بښنه غواړم، یا الله تعالی؛ زه له تا څخه په خپل دین، دنیا، کورنۍ او مال کې خوندیتوب او بښنه غواړم، یا الله تعالی؛ زما پرده وساتې، زما وېره په امن بدله کړې، یا الله تعالی؛ ما له مخې خوا، له شا خوا، له ښۍ خوا، له چپې خوا او له برې خوا وساتې او زه ستا پر لویۍ پورې له دې پناه نیسم چې په نا ځاپې ډول له لاندې خوا څخه هلاک کړی شم.

۱۱- «اللَّهُمَّ عَالِمَ الغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرَكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءاً، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ»[۲]

ژباړه: یا الله تعالی چې پر پټو او ښکاره پوه یې، د اسمانونو او ځمکې پیدا کوونکی یې، د هر څه پالونکی او پاچاه یې، زه پر دې ګواهي ورکوم چې نه شته لایق دی بندګۍ مګر یواځې ته یې، زه په تا پورې د خپل نفس له شر څخه پناه نیسم او د شیطان له شر او شریکولوڅخه پناه غواړم او له دې څخه پناه غواړم چې زه په خپله ګناه وکړم او یا یې بل مسلمان ته کش کړم.

۱۲- «بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لاَ يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلاَ فِي

---

(۱) ابوداود: ۵۰۷٤، ابن ماجه: ۳۸۷۱

(۲) ابوداود: ، ۵۰٦۷، سنن ترمذي: ۳۳۹۲

السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ» [۱] درې ځله

د الله تعالی په نوم چې د هغه د نوم سره په ځمکه او اسمان کې څه شی ضرر نه شي رسولی او هغه اوریدونکی او پوه دی.

۱۳- «رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِالْإِسْلَامِ دِيناً، وَبِمُحَمَّدٍ - ﷺ - نَبِيّاً» [۲] درې ځله

زه پر دې خوښ یم چې الله تعالی مې رب دی او پر دې خوښ یم چې اسلام مې دین دی او پر دې خوښ یم چې محمد ﷺ مې نبي دی.

۱۴- «يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيثُ أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ وَلاَ تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ» [۳]

ای تل ژوندی او د ټولو کائناتو واکدار او تدبیر کوونکیه؛ زه ستا په رحمت تاته فریاد کوم؛ زما ټول کارونه راسم کړه او ما خپل ځان ته د سترګې د رف په اندازه هم مه پریږدې.

۱۵- «أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذَا الْيَوْمِ:فَتْحَهُ، وَنَصْرَهُ، وَنُورَهُ، وَبَرَكَتَهُ، وَهُدَاهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِيهِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ» [٤]

---

(۱) ابوداود: ٥٠٨٨ «چا چې دغه کلمه سهار او ماښام درې ځله وویله نو هیڅ شی به ورته ضرر ونه رسوي»، دا حدیث ترمذي هم روایت کړی ٥-٤٦٥ او ابوداود ٤-٣٢٣

(۲) مسند احمد: ١٨٩٦٧ «چا چې دا دعاء سهار درې ځله او ماښام درې ځله وویله نو الله تعالی پر خپل ځان دا لازمه کړې چې د قیامت په ورځ به دغه بنده راضي کوي»، دغه روایت ابن سني په ٦٨ شمېره عمل الیوم واللیله په ٤ او ابو داود په ١٥٣١ شمېره راوړی دی

(۳) صحیح الترغیب والترهیب: ١-٢٧٣

(٤) سنن ابي داود: ٥٠٨٤

مونږ سبا کړ او ټوله پاچاهي د الله رب العالمين ده، يا الله تعالی زه له تا څخه د دې ورځې د خير، کاميابۍ، مرستې، رڼا، برکت او هدايت غوښتنه کوم او په تا پورې د دې ورځې له شر او له دې وروسته شر څخه پناه غواړم.

۱۶- «أَصْبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ ، وَعَلَى كَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ - ﷺ -، وَعَلَى مِلَّةِ أَبِينَا إِبْرَاهِيمَ، حَنِيفاً مُسْلِماً وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ»(۱)

مونږ د اسلام پر فطرت، د اخلاص پر کلمه، د محمد ﷺ پر دين او د خپل پلار ابراهيم عليه السلام -چې له شرک څخه پاک مسلمان و او له مشرکانو څخه نه و- پر ملت سبا کړ.

۱۷- «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ»(۲) سل ځله

ژباړه: الله تعالی لره پاکي او د کمال صفتونه دي.

۱۸- «لاَ إِلَـهَ إِلاَّ اللَّـهُ، وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»(۳) سل ځله

ژباړه: له الله تعالی پرته بل څوک د بندګۍ لايق نه شته، يواځې دی، شريک يې نه شته، د هغه لپاره پاچاهي او ثناء ده

---

(۱) مسند احمد ۱۵۳٦۰

(۲) مسلم: ۲٦۹۲ په دغه حديث کې دا هم دي: «چاچې سهار او ماښام سل ځله وويله نو د قيامت په ورځ به له ده څه د هيڅ چا عمل غوره نه وي مګر هغه سړی چې د ده په څېر يې ويلي وي، يا يې له ده زيات ويلي وي»

(۳) صحيح بخاري: ۳۲۹۳، صحيح مسلم: ۲٦۹۱ «چا چې په ورځ کې سل وراي وويله نو د هغه به د لسو مريانو د ازادولو په اندازه ثواب وشي، سل نيکيانې به يې وليکل شي او سل ګناهونه به يې وبښل شي، پر دغې ورځ به تر ماښامه له شيطانه خوندي وي او له ده به څوک غوره عمل رانوړي مګر هغه څوک چې له ده زيات عمل وکړي»

او هغه پر هر څه د قدرت خاوند دی.

۱۹- «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ: عَدَدَ خَلْقِهِ، وَرِضَا نَفْسِهِ، وَزِنَةَ عَرْشِهِ، وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ»(۱) درې ځله

الله تعالی لره پاکي او ثناء ده، د هغه د مخلوق د شمار په اندازه، د هغه د نفس د رضا په اندازه، د هغه د عرش د وزن په اندازه او د هغه تعالی د کلمو د ساهي په اندازه.

۲۰- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْماً نَافِعاً، وَرِزْقاً طَيِّباً، وَعَمَلاً مُتَقَبَّلاً»(۲)

ژباړه: یا الله تعالی زه له تا څخه د ګټورې پوهې، د پراخه رزق او ستا په دربار کې د منل شوي عمل غوښتنه کوم.

۲۱- «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ»(۳) په ورځ کې سل ځله

ژباړه: زه له الله تعالی څخه بښنه غواړم او هغه ته توبه وباسم.

۲۲- «اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ»(٤)، لس ځله

یا الله تعالی ته زموږ پر نبي محمد ﷺ درود او سلام ولیږه .

---

(۱) صحیح مسلم: ۲۷۲۶

(۲) ابن السني په عمل الیوم واللیله ٥٤ ابن ماجه ۹۲٥

(۳) صحیح بخاري: ٦۳۰۷، صحیح مسلم: ۲۷۰۲

(٤) رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي: «چا چې پر ما سهار مهال لس ځله او بیګاه مهال لس ځله درود ووایه، نو د قیامت پر ورځ به یې زما شفاعت راګیر کړي» دا حدیث طبراني په دوه سندونو کې روایت کړی دی، چې یو یې جید دی، مجمع الزوائد: ۱۰-۱۲۰، صحیح الترغیب والترهیب: ۱-۲۷۳

د ماښام اذکار

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ، وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى مَنْ لاَ نَبِيَّ بَعْدَهُ (١)

ژباړه: ټول د کمال صفتونه او ثناء يواځې الله تعالی لره ده او درود او سلام پر هغه نبي چې له هغه وروسته بل نبي نه شته

١- أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيطَانِ الرَّجِيم {اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَاء وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ وَلاَ يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ} (٢)

ژباړه: زه په الله تعالی پورې له رټل شوي شيطان څخه پناه غواړم: الله تعالی هغه ذات دی چې نه شته لايق د بندگی مگر يواځې همدا دی، تل ژوندی دی، د ټولو کائناتو نظام چلوونکی دی، پر ده پرکالي او خوب نه راځي، په اسمانونو او

---

(١) له انس رضي الله عنه مرفوع حديث روايت دی، رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايي: «دا چې زه د يو قوم سره کېنم چې د سهار له لمانځه څخه د لمر خاته پورې د الله تعالی ذکر کوي، دا ماته له دې غوره ده چې د اسماعيل عليه السلام له اولاد څخه څلور مريان ازاد کړم او دا چې زه د يو قوم سره کېنم چې د مازيگر له لمانځه څخه تر لمر پرېواته د الله تعالی ذکر کوي، دا راته له دې غوره ده چې څلور مريان ازاد کړم» دغه حديث ابو داود پر ٣٦٦٧ شمېره روايت کړی او الباني ورته صحيح ابو داود کې حسن ويلی دی

(٢) سورت بقره: ٢٥٥ حديث کې راځي: «چا چې ايت الکرسي سهار وويله نو تر ماښامه به له پېريانو څخه خوندي وي او چا چې ماښام وويله نو تر سهاره به ترې خوندي وي» حديث حاکم روايت کړی ١-٥٦٢ او الباني ورته په صحيح الترغيب والترهيب ١-٢٧٣ کې صحيح ويلی او نسائي او طبراني ته يې د حديث نسبت کړی، ويلي يې دي د طبراني سند جيد دی

ځمکو کې هر څه یواځې د همده دي، هغه څوک دی چې د ده پر وړاندې سپارش وکړي؟! مګر د ده په اجازت، دی پر هغه څه پوهېږي چې د دوی پر وړاندې او له دوی وروسته دي او دوی -مخلوق- د ده تعالی هیڅ علم نه شي راګېرولی، مګر پر هغه څه چې دی -الله تعالی- یې وغواړي، د هغه کرسي له اسمانونو او ځمکې پراخه ده، د دې دواړو -اسمان او ځمکې- ساتل هغه تعالی نه ستړی کوي، هغه تعالی ډېر اوچت او ډېر لوی دی.

{آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ * لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ}.

رسول پر هغه څه ایمان راوړی؛ چې په ده باندې د خپل رب له جانبه نازل کړی شوی دی او مومنانو هم، ټولو ایمان راوړی دی په الله باندې او د هغه پر ملایکو او د هغه پر کتابونو او د هغه په رسولانو باندې (او وایي) مونږ د هغه (الله) په رسولانو کې د هیچا په مینځ کې تفریق نه کوو او وایي: مونږ واورېدل او مونږ خبره ومنله (مونږ) ستا (نه) بخښنه (غواړو) ای زمونږه ربه! او خاص تا ته بېرته درتګ دی.

او الله هیڅ یو نفس نه مکلف کوي مګر د هغهٔ له توان سره سم، د همدهٔ لپاره دي څه نیکی چې ده کړي دي او په همدغه (نفس) باندې دي څه (ګناهونه) چې ده کړي دي، ای زمونږه ربه! مونږ مه نیسه که مونږ (څه حکم) هېر کړو، یا مونږ غلطي وکړو، ای زمونږه ربه! او په مونږ باندې بوج مه ږده؛ لکه څنګه چې تا هغه (بوج) ایښی و په هغو خلقو باندې چې له مونږ نه مخکې وو، ای زمونږه ربه! او پر مونږ باندې داسې څه مه راباروه چې په مونږ کې د هغو (د اوچتولو) هیڅ طاقت نه وي او مونږ ته معافي وکړه او مونږه وبخښه او پر مونږ رحم وکړه، هم ته زمونږ کارساز یې، نو د کافر قوم په خلاف ته زمونږ مدد وکړه.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ {قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ} بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ {قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِن شَرِّ مَا خَلَقَ * وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ * وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ * وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ} بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ {قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ * مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ}(۱)

دري ځله

ژباړه: د الله تعالی په نوم شروع کوم چې زیات مهربان او

(۱) سنن أبي داود، ۵۰۸۲ «چا چې دا سورتونه دري ځله سهار او دري ځله بیګاه وویل نو له هر څه به ورته دا بسنه وکړي» حدیث ترمذي هم په ۳۵۷۵ روایت کړی او الباني ورته صحیح ویلی

تـل رحـم کوونکـی دی، تـه ووایـه: دغـه چـې تاسـې یـې پـه اړه پوښـتنه کـوئ، الله تعالـی دی، یـو دی، الله تعالـی چـا تـه محتـاج نـه دی او ټـول مخلـوق الله تعالـی تـه محتـاج دی، نـه لـه ده څـوک زیږېدلـی دی او نـه دی لـه چـا زیږېدلـی دی او نـه شـته د هغـه پـه څېـر هیـڅ څـوک. د الله تعالـی پـه نـوم شروع کـوم چـې زیـات مهربـان او تـل رحـم کوونکـی دی، تـه ووایـه: زه پنـاه نیسـم د سـبا پـه رب پـورې* د شر د هـر هغـه څـه څخـه چـې الله تعالـی پیـدا کـړی دی* او د شر لـه شـپې څخـه کلـه چـې تیـاره شي او د شر لـه هغـو ښـځو څخـه چـې پـه غوټـو کـې پـوک وهونکـې دي* او د شر لـه حسـد کوونکـي څخـه کلـه چـې حسـد راښـکاره کـړي. د الله تعالـی پـه نـوم شروع کـوم چـې زیـات مهربـان او تـل رحـم کوونکـی دی تـه ووایـه: زه پنـاه نیسـم پـه رب د خلکـو * چـې د خلکـو پاچـاه دی* د خلکـو معبـود دی* د شر د وسوسـې اچوونکـي څخـه چـې تښـتېدونکی دی* هغـه چـې د خلکـو پـه سـینو کـې وسوسـې اچـوي* دغـه وسوسـې اچوونکـي د پېریانـو او خلکـو څخـه دي.

٣- «أَمْسَيْنَا وأَمْسَى الْمُلْكُ لِلَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، لاَ إِلَهَ إلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَخَيرَ مَا بَعْدَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ»(١)

---

(١) صحیح مسلم:٢٧٢٣

ژباړه: پر مونږ ماښام شو، پاچاهي تولـه الله تعالـى لـره ده، تولـه ثنـاء او د کمال صفتونـه الله تعالـى لـره دي، لـه الله تعالـى پرتـه بـل څـوک د بندګـۍ لايـق نـه شـته، يواځـې دی، شريـک يـې نـه شـته، د هغـه لپـاره پاچاهـي ده، د هغـه لپـاره ثنـاء ده او هغـه پـر هرڅـه د قـدرت خاونـد دی، ای زمـا ربـه زه لـه تا څخـه د هغـه څـه خيـر غـواړم چـې پـه دې شـپه کـې دي او د هغـه څـه چـې لـه دې وروسـته دي، زه پـه تـا پـورې د هغـه څـه لـه شر څخـه پناهـي غـواړم چـې پـه دې شـپه کـې دي اود هغـه څـه لـه شر څخـه چـې لـه دې وروسـته دي، ای ربـه زه پـه تـا پـورې د ناراسـتۍ او لـه بـد بـوډا والي پنـاه غـواړم، ای زمـا ربـه زه پـه تـا پـورې د اور لـه عذابـه او د قـبر لـه عذابـه پنـاه غـواړم.

۴- «اللَّهُـمَّ بِـكَ أَمْسَـيْنَا، وَبِـكَ أَصْبَحْنَـا، وَبِـكَ نَحْيَـا، وَبِـكَ نَمُـوتُ وَإِلَيْـكَ الْمَصِـيرُ»[۱]

ژبـاړه: يـا اللـه عزوجـل سـتا پـه حکـم، مرسـته او رحمـت مونـږ سـهار کـړ او سـتا پـه حکـم مونـږ بيـګاه کـړ، سـتا پـه حکـم ژونـدي کيـږو او سـتا پـه حکـم بـه مـرو او يواځـې تاتـه مـو درتلـل دي.

۵- «اللَّهُـمَّ أَنْـتَ رَبِّي لَا إِلَـهَ إِلاَّ أَنْـتَ، خَلَقْتَنِـي وَأَنَـا عَبْـدُكَ، وَأَنَـا عَلَـى عَهْـدِكَ وَوَعْـدِكَ مَـا اسْـتَطَعْتُ، أَعُـوذُ بِـكَ مِـنْ شَرِّ مَـا صَنَعْـتُ، أَبُـوءُ لَـكَ بِنِعْمَتِـكَ عَـلَيَّ، وَأَبُـوءُ بِذَنْبِـي فَاغْفِـرْ لِي فَإِنَّـهُ لاَ يَغْفِـرُ الذُّنُـوبَ إِلاَّ أَنْـتَ»[۲]

ژبـاړه: يـا اللـه تعالـى تـه زمـا رب يـې، نـه شـته لايـق د بندګـۍ مګر

---

(۱) ترمذي:۳۳۹۱

(۲) صحيح بخاري:٦٣٠٦

يواځې ته يې، تا زه پيدا کړی يم او زه ستا بنده يم، زه ستا په لوظ او وعده تر خپل توانه ولاړ يم، زه د هغه بدو عملونو له شره پناه غواړم چې ما کړي دي، د هغو نعمتونو اقرار کوم چې تا پر ما کړي دي او هم د خپلې ګناه اعتراف او اقرار کوم، نو ماته ښنه وکړه، ځکه له تا پرته بل هيڅوک د ګناه ښنه نه شي کولی.

٦- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَمْسَيْتُ أُشْهِدُكَ، وَأُشْهِدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ، وَمَلَائِكَتَكَ، وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ» (١) څلور ځله

ژباړه: يا الله تعالی: پر ما ماښام شو، زه تا ګواه کوم، ستا د عرش بارونکي ګواه کوم، ستا ملايکان او ستا ټول مخلوق ګواه کوم چې يواځې ته حق معبود يې، له تا پرته بل هيڅ حق معبود نه شته، ته يواځې يې، ستا سره شريک نه شته او پر دې دې ګواه کوم چې محمد ﷺ ستا بنده او پيغمبر دی.

٧- «اللَّهُمَّ مَا أَمْسَى بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ فَمِنْكَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ»(٢)

ژباړه: يا الله تعالی؛ پرما يا ستا له مخلوق څخه پر هيڅ يو

---

(١) ابوداود: ٥٠٧١ په دغه حديث کې دا هم دي: «چا چې دا دعاء سبا او يا بيګاه څلور ځله ووېله نو الله تعالی به يې له اور څخه ازاد کړي» دا حديث په ادب مفرد کې امام بخاري رحمه الله هم په ١٢٠١شمېره راوړی او نسائي په عمل اليوم والليله کې په ٩ شمېره هم راوړی

(٢) ابوداود: ٥٠٧٥ په دغه حديث کې دا هم راغلي دي: «چا چې دا دعاء په سهار کې ووېله نو هغه د خپلې دغې ورځې شکر اداء کړ او چا چې ماښام ووېله نو د دغې شپې شکر يې اداء کړ» امام نسائي رحمه الله په عمل اليوم والليله کې په ٧ شمېره راوړی، ابن سني رحمه الله په ٤١ شمېره ابن حبان رحمه الله په موارد کې په ٢٣٦١ شمېره راوړی

تـن کـوم نعمـت ماښـام کـړی نـه دی، مگـر دغـه نعمـت یواځـې ستا لـه پلـوه دی، سـتا سره هيـڅ شريـک نـه شـته، نـو سـتا لپـاره د کـمال صفتونـه دي او سـتا لپـاره شـکر دی.

٨- «اللَّهُـمَّ عَافِنِـي فِي بَـدَنِي، اللَّهُـمَّ عَافِنِـي فِي سَـمْعِي، اللَّهُـمَّ عَافِنِـي فِي بَـصَرِي، لاَ إِلَـهَ إِلاَّ أَنْـتَ اللَّهُـمَّ إِنِّي أَعُـوذُ بِـكَ مِـنَ الْكُفْـرِ، وَالفَقْـرِ، وَأَعُـوذُ بِـكَ مِـنْ عَـذَابِ القَـبْرِ، لاَ إِلَـهَ إِلاَّ أَنْـتَ»[١] درې ځلـه

ژبـاړه: يـا اللـه تعالـی؛ مـا تـه پـه خپـل بـدن کـې روغتيـا راکـړې، مـا تـه پـه خپلـو غوږونـو کـې روغتيـا راکـړې، مـا تـه پـه خپلـو سـترگو کـې روغتيـا راکـړې، نـه شـته لايـق د بندگـۍ مگـر يواځـې تـه يـې، يـا اللـه تعالـی زه پـه تـا پـورې لـه کفـر او فقـر څخـه پنـاه غـواړم او زه پـه تـا پـورې د قـبر لـه عذابـه پنـاه غـواړم، نـه شـته لايـق د بندگـۍ مگـر يواځـې تـه يـې.

٩- «حَسْـبِيَ اللَّـهُ لاَ إِلَـهَ إِلاَّ هُـوَ عَلَيْـهِ تَوَكَّلْـتُ وَهُـوَ رَبُّ الْعَـرْشِ الْعَظِيـمِ»[٢] اووه ځلـه

زمـا لپـاره اللـه تعالـی بسـنه کـوي، نـه شـته لايـق د بندگـۍ مگـر يواځـې هغـه دی، پـر هغـه زمـا تـوکل دی او هغـه تعالـی د لـوی عـرش خاونـد دی.

١٠- «اللَّهُـمَّ إِنِّي أَسْـأَلُكَ الْعَفْـوَ وَالْعَافِيَـةَ فِي الدُّنْيَـا وَالآخِـرَةِ، اللَّهُـمَّ

---

(١) مسند احمد ٢٠٤٣٠، عمل اليوم والليله ٢٢ ابن السني ٦٩ الادب المفرد ٧٠١

(٢) ابوداود: ٥٠٨١ «چا چې دا کلمې سهار او بيگاه اووه ځله ووېلې نو الله تعالی به يې د دنيا او آخرت د هغه کار په اړه کافي شي چې دی فکرمند کړی دی»، دغه روايت ابن سني په ٧١ مرفوع روايت کړی، زاد المعاد کې هم روايت شوی ٢-٣٧٦

إنِّي أَسْـأَلُكَ الْعَفْـوَ وَالْعَافِيَـةَ: فِي دِينِـي وَدُنْيَـايَ وَأَهْـلِي، وَمَـالِي، اللَّهُـمَّ اسْـتُرْ عَـوْرَاتِي، وَآمِـنْ رَوْعَـاتِي، اللَّهُـمَّ احْفَظْنِـي مِـنْ بَـينِ يَـدَيَّ، وَمِـنْ خَلْفِـي، وَعَـنْ يَمِينِـي، وَعَـنْ شِـمَالِي، وَمِـنْ فَوْقِـي، وَأَعُـوذُ بِعَظَمَتِـكَ أَنْ أُغْتَـالَ مِـنْ تَحْتِـي»[١]

ژبـاړه: يـا اللـه تعالـی؛ زه پـه دنيـا او آخـرت كـې لـه تـا خونـدي تـوب او ښـنه غـواړم، يـا اللـه تعالـی؛ زه لـه تـا څخـه پـه خپـل ديـن، دنيـا، كورنـی او مـال كـې خونديتـوب او ښـنه غـواړم، يـا اللـه تعالـی؛ زمـا پـرده وسـاتې، زمـا وېـره پـه امـن بدلـه كـړې، يـا اللـه تعالـی؛ مـا لـه مخـې خـوا، لـه شـا خـوا، لـه ښـی خـوا، لـه چپـې خـوا او لـه بـرې خـوا وسـاتې او زه سـتا پـر لويـی پـورې لـه دې پنـاه نيسـم چـې پـه نـا څاپـي ډول لـه لانـدې خـوا څخـه هـلاک كـړی شـم.

١١- «اللَّهُـمَّ عَالِـمَ الغَيْـبِ وَالشَّـهَادَةِ فَاطِـرَ السَّـمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَـهُ، أَشْـهَدُ أَنْ لاَ إِلَـهَ إِلاَّ أَنْـتَ، أَعُـوذُ بِـكَ مِـنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِـنْ شَرِّ الشَّـيْطَانِ وَشَرَكِـهِ، وَأَنْ أَقْـتَرِفَ عَـلَى نَفْـسِي سُـوءاً، أَوْ أَجُـرَّهُ إِلَى مُسْـلِمٍ»[٢]

ژبـاړه: يـا اللـه تعالـی چـې پـر پټـو او ښـكاره پـوه يـې، د اسـمانونو او ځمكـې پيـدا كوونكـی يـې، د هـر څـه پالونكـی او پاچـاه يـې، زه پـر دې گواهـي وركـوم چـې نـه شـته لايـق دی بندگـی مگـر يواځـې تـه يـې، زه پـه تـا پـورې د خپـل نفـس لـه شر څخـه پنـاه نيسـم او د شـيطان لـه شر او شريكولوڅخـه پنـاه غـواړم او لـه دې څخـه

(١) ابوداود: ٥٠٧٤، ابن ماجه: ٣٨٧١

(٢) ابوداود: ، ٥٠٦٧، سنن ترمذي: ٣٣٩٢

پناه غواړم چې زه په خپله ګناه وکړم او يا يې بل مسلمان ته کش کړم.

۱۲- «بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لاَ يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلاَ فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ» (۱) درې ځله

د الله تعالى په نوم چې د هغه د نوم سره په ځمکه او اسمان کې څه شی ضرر نه شي رسولی او هغه اورېدونکی او پوه دی.

۱۳- «رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبّاً، وَبِالْإِسْلاَمِ دِيناً، وَبِمُحَمَّدٍ - ﷺ - نَبِيّاً» (۲) درې ځله

زه پر دې خوښ يم چې الله تعالى مې رب دی او پر دې خوښ يم چې اسلام مې دين دی او پر دې خوښ يم چې محمد ﷺ مې نبي دی.

۱۴- «يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيثُ أَصْلِحْ لِي شَأْنِيَ كُلَّهُ وَلاَ تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ» (۳)

ای تل ژوندی او د ټولو کائناتو واکدار او تدبير کوونکيه؛ زه ستا په رحمت تاته فرياد کوم؛ زما ټول کارونه راسم کړه او ما خپل ځان ته د سترګې د رف په اندازه هم مه پرېږدې.

۱۵- «أَمْسَيْنَا وأَمْسَى الْمُلْكُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ

---

(۱) ابوداود: ۵۰۸۸ «چا چې دغه کلمه سهار او ماښام درې ځله وويله نو هيڅ شی به ورته ضرر ونه رسوي»، دا حديث ترمذي هم روايت کړی ۵-۴۶۵ او ابوداود ۴-۳۲۳

(۲) مسند احمد: ۱۸۹۶۷ «چا چې دا دعاء سهار درې ځله او ماښام درې ځله وويله نو الله تعالى پر خپل ځان دا لازمه کړې چې د قيامت په ورځ به دغه بنده راضي کوي»، دغه روايت ابن سني په ۶۸ شمېره عمل اليوم والليله په ٤ او ابو داود په ۱۵۳۱ شمېره راوړی دی

(۳) صحيح الترغيب والترهيب: ۱-۲۷۳

خَـيرَ هَـذِهِ اللَّيْلَـةِ: فَتْحَهَـا، وَنَصْرَهَـا، وَنورَهَـا، وَبَرَكَتَهَـا، وَهُدَاهَـا، أَعُـوذُ بِـكَ مِـنْ شَرِّ مَـا فِيهَـا وَشَرِّ مَـا بَعْدَهَـا»(١)

ژباړه: مونږ بیګاه کړ او ټوله پاچاهي د الله رب العالمین ده، یا الله تعالی زه له تا څخه د دې شپې د خیر، کامیابی، مرستې، رڼا، برکت او هدایت غوښتنه کوم او په تا پورې د دې شپې له شر او له دې څخه د وروسته شر څخه پناه غواړم.

١٦- «أَمْسَيْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ ، وَعَلَى كَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ - ﷺ -، وَعَلَى مِلَّةِ أَبِينَا إِبْرَاهِيمَ، حَنِيفاً مُسْلِماً وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ»(٢)

مونږ د اسلام پر فطرت، د اخلاص پر کلمه، د محمد ﷺ پر دین او د خپل پلار ابراهیم علیه السلام -چې له شرک څخه پاک مسلمان و او له مشرکانو څخه نه و- پر ملت شپه کړه.

١٧- «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ»(٣) سل ځله

ژباړه: الله تعالی لره پاکي او د کمال صفتونه دي.

١٨- «لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»(٤) لس ځله یا د ناراستی پر مهال یو ځله(٥)

---

(١) سنن ابي داود: ٥٠٨٤

(٢) مسند احمد ١٥٣٦٠

(٣) مسلم: ٢٦٩٢ په دغه حدیث کې دا هم دي: «چاچې سهار او ماښام سل ځله وویله نو د قیامت په ورځ به له ده څه د هیڅ چا عمل غوره نه وي مګر هغه سړی چې د ده په څیر یې ویلې وي یا له ده زیات ویلي وي»

(٤) صحیح الترغیب والترهیب: ١-٢٧٢

(٥) سنن ابي داود ٥٠٧٧، ابن ماجه ٣٧٩٨ احمد ٨٧١٩

ژباړه: لـه اللـه تعالـی پرتـه بـل څـوک د بندګـی لایـق نـه شـته، يواځـې دی، شريـک يـې نـه شـته، د هغـه لپـاره پاچاهـي او ثنـاء ده او هغـه پـر هـر څـه د قـدرت خاونـد دی.

۱۹- «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ»[۱] سل ځله

ژباړه: زه لـه اللـه تعالـی څخـه بښـنه غـواړم او هغـه تـه توبـه وباسـم.

۲۳- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ»[۲] درې ځله

ژباړه: زه د اللـه تعالـی پـه هغـو کلمـو پـورې پنـاه نيسـم چـې پـوره دي لـه شر د هـر هغـه څـه څخـه چـې اللـه تعالـی پيـدا کـړي دي

۲۴- «اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ»[۳]، لس ځله

يا الله تعالی ته زموږ پر نبي محمد ﷺ درود او سلام ولېږه.

---

(۱) صحيح بخاري: ٦٣٠٧، صحيح مسلم: ۲۷۰۲

(۲) مسند احمد: ۷۸۹۸ په دغه حديث کې دا هم راغلي: «چا چې دا دعاء بيګاه درې ځله وويله نو په دغه شپه کې به ورته د تبې ناروغي ضرر ونه رسوي» دغه حديث د سننو نورو کتابونو هم روايت کړی دی

(۳) رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايي: «چا چې پر ما سهار مهال لس ځله او بيګاه مهال لس ځله درود ووايه، نو د قيامت پر ورځ به يې زما شفاعت راګير کړي» دا حديث طبراني په دوه سندونو کې روايت کړی دی، چې يو يې جيد دی، مجمع الزوائد: ۱۰-۱۲۰، صحيح الترغيب والترهيب: ۱-۲۷۳

«الله تعالی دې د هغه چا مخ
ښايسته کړي چې زما خبره واوري
او بيا يې نورو ته ورسوي» الحديث

په ټولنيزه رسنيو کې زمونږ سره د ملتيا لپاره: SahihHadith